

37. Keskuspesula

Vuosi 1970 oli keskuspesulan yhdestoista varsinainen toimintavuosi. Pestyn pyykin määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna n. 5 %. Keskuspesulan uudeksi asiakkaaksi tuli elokuusta lähtien Myllypuron sairaskoti.

Keskuspesulajaoston kokoonpano, kokoukset ym. Kaupunginhallituksen keskuspesulajaoston kokoonpano oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäsenenä dos. Raimo Ilaskiven tilalla toimi piirisiht. Aulis Leppänen.

Jaosto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa.

Keskuspesulan henkilökunta. Keskuspesulan johtajana laitoksen perustamisesta alkaen toiminut dipl.ins. Tuure Lehto erosi toimistaan vuoden alussa. Johtajan sijaisena ja toukokuun alusta johtajana toimi dipl.ins. Raili Hämäläinen. Keskuspesulan palveluksessa oli kertomusvuoden päättyessä yhteensä 185 henkilöä ja osastoittain henkilökunta jakautui seuraavasti: hallinto ja toimisto 5, laboratorio 1, liinavaateosasto 14, pesulaosasto 147 ja teknillinen osasto 18.

Teknilliset laitteet. Keskuspesulan tontista jouduttiin luovuttamaan uutta katua varten 19 m leveä ja 135 m pitkä maa-alue (14.2 %). Tontin rakennusoikeutta muutettiin samalla siten, että pesulan laajentaminen on mahdollista mainittuun katuun saakka eli 50 % rakennuksen leveysuunnassa ja 30 % pituussuunnassa. Pesularakennuksen pinta-ala voidaan siis tarpeen mukaan kaksinkertaistaa. Keskuspesulan tontin uusi pinta-ala oli kertomusvuonna 15 511 m². Muuten ei toimitiloissa tapahtunut muutoksia. Pesularakennuksen kellarikerroksen au-

totallitiloista oli 1 330 m² vuokrattu rakennusviraston puhtaanapito-osastolle.

Keskuspesulaan hankittiin vuoden aikana lakanamankelin taittokone. Pesulan käytöstä poistettiin yksi taittokone. Muuten konekanta pysyi samana kuin aikaisemminkin eli käsitti vuoden lopussa valkopesulassa 10 pesukonetta, 12 linkoa, 9 rumpukuivaajaa, 3 mankelia, aukilyöntikoneen, lakanoiden levityskoneen, 8 erilaista taittokonetta ja 66 prässäjä; kemiallisessa pesulassa kuivapesukoneen, rumpukuivaajan, höyrytyslaudan, prässin ja tahrannoistopöydän sekä vaatekorjaamolla 2 ompelukonetta, 2 sukanparsimiskonetta, nappikoneen, trikoosaumauskoneen ja kuumapaikkauskoneen.

Laitoksen toiminta. Toimisto huolehti kaikista laitoksen toimintaan liittyvistä toimitotöistä ja tilitoimistolle kuuluvista tehtävistä.

L a b o r a t o r i o huolehti tutkimuksista, joiden avulla selvitettiin pesu- ja huuhteluviesistä, kattiloiden syöttövedestä, eri pesulakoneiden toiminnasta sekä valmiista pyykistä päivittäin tai viikoittain otettujen näytteiden laatua. Lisäksi laboratorio huolehti pesussa jääneiden tahrojen poistamisesta ja avusti pesu- ja huuhtelumenetelmien kehittämistä sekä suoritti tekstiilien pesunkestoja koskevia tutkimuksia.

L i i n a v a a t e o s a s t o osallistui sairaaloiden ja huoltolaitosten vaateasioita käsittelevän toimikunnan työhön liinavaatteiston kehittämiseksi. Lisäksi osallistuttiin yhteistyöhön maan muiden keskuspesuloiden kanssa vaatemallistojen yhtenäistämiseksi.

Vaatekorjaamoon hankittiin pyörillä varustetut ompelijoiden apupöydät, joilla voidaan myös kuljettaa korjattavia vaatteita. Samalla tähän tarkoitukseen aikaisemmin käytetyt pyykkilaatikot siirrettiin kuljetuskäyttöön.

Liinavaatteiden hankintoja suoritettiin 583 289 mk:n arvosta. Käyttöön otettiin vaatekappaleita 521 939 mk:n arvosta. Varmuusvaraston arvo vuoden lopussa oli 299 932 mk. Toimintansa lopettaneesta Piritan sairaalasta siirrettiin keskuspesulan käyttöön vakiovaatteita 2 905 kpl, mitkä siirrettiin kaupunginhallituksen päätöksellä keskuspesulan kirjanpitoon 9 916 mk:n arvoisina.

Suoritetun inventoinnin mukaan keskuspesulan käytössä oli vuoden päättyessä 618 519 vaatekappaletta kirjanpitoarvon ollessa 1 975 049 mk. Inventoinnin osoittama vajaus oli 15 229 kpl vastaten 2.6 % inventoinnin kohteena olleiden vaatekappaleiden lukumäärästä ja vastaavasti n. 1.5 % niiden arvosta.

Kaupungin sairaaloiden, sairaskotien ja vanhainkotien kokonaispyykkimäärästä oli keskuspesulan omistamien liinavaatteiden osuus keskimäärin 70.9 %. Muu osa oli laitosten ja niiden henkilökunnan omistuksessa. Vaatekorjaamossa korjattiin erilaisia vaatekappaleita 49 820 kg, mikä vastaa 1.1 % ko. laitosten tarvitsemasta koko vaatemäärästä. Korjauskelvottomina poistettiin käytöstä 44 890 vaatekappaletta.

Pesulaosastolla käsiteltiin kertomusvuoden aikana yhteensä 5 087 620 kg pyykkiä sekä edellisen lisäksi Auroran sairaalassa pestyä ns. infektiopyykkiä 69 511 kg. Kokonaispyykkimäärästä oli kaupungin laitosten osuus 4 534 858 kg eli 89.14 %, ulkopuolisten laitosten osuus 526 243 kg eli 10.34 %, oman henkilökunnan osuus 7 139 kg eli 0.14 % sekä hankittujen uusien vaatekappaleiden osuus 19 380 kg eli 0.38 %. Kaupungin eri laitosten kesken jakaantui pesty pyykkimäärä seuraavasti:

	kg	%
Auroran sairaala	363 023	7.14
Hesperian »	313 987	6.17
Kivelän »	503 511	9.90
Laakson »	283 225	5.57
Malmin »	182 774	3.59
Marian »	363 681	7.15
Röykän »	72 872	1.43
Koskelan sairaskoti	1 407 340	27.66
Kustaankartanon vanhain-		
koti	193 998	3.81
Riistavuoren vanhainkoti ...	90 278	1.77
Roihuvuoren »		
laitoksineen	141 913	2.79
Suursuon vanhainkoti	263 492	5.18
Sofianlehdon vastaanotto-		
koti	191 073	3.76
Muut laitokset	163 691	3.22

Ulkopuolisina asiakaslaitoksina olivat kertomusvuoden aikana Kätilöopisto ja SPR:n Veripalvelu.

Pyykin kokonaisuudesta mankeloitiin 80.4 %, prässättiin 9.2 %, pelkästään kuivatettiin 9.3 % ja kemiallisesti pestiin 1.1 %. Keskuspesula huolehti kertomusvuonna Auroran, Hesperian, Kivelän, Laakson, Malmin, Marian ja Röykän sairaaloiden, Koskelan ja Myllypuron sairaskodin, Riistavuoren, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkotien, Sofianlehdon vastaanottokodin sekä Yrjönkadun uimahallin pyykin kuljetuksesta. Jakeluvaraston käyttöön hankittiin pinontatrucki, jonka avulla varastotilat saadaan käytettyä hyväksi entistä tehokkaammin ja sisäiset kuljetukset voidaan hoitaa keskitetysti.

Teknillinen osasto huolehti keskuspesulan tontin rakennusten, koneiden ja laitteiden sekä sähkö- ja putkiverkoston korjaus-, huolto- ja ylläpitotehtävistä sekä lämpö- ja sähköenergian, veden ja paineilman toimittamisesta eri toimintakohteiden tarpeisiin. Lämpökeskus toimitti pesularakennukseen sekä Koskelan sairaskodin alueelle lämpöenergiaa höyrynä ja lämpimänä ve-

tenä nettoperiaatteen mukaan laskettuna yhteensä 28 018 milj.kilokaloria, josta edellisen osalle tuli 34 % ja jälkimmäisen osalle 66 %. Teknillinen osasto suoritti omien töiden lisäksi myös Koskelan sairaskodin tilaamia asennus- ja korjaustöitä.

Taloudellinen tulos. Kertomusvuonna keskuspesula laskutti kaupungin laitoksia mankeloidusta ja prässätyistä pyykistä 66 p, korjauksesta 5.5 p ja vuokrauksesta 19 p/kg.

Kuljetuksesta laskutettiin lähinnä kuljetusmatkan pituudesta riippuen 3.5-12 p pyykkikilolta.

Keskuspesulan ulkopuolelle toimitetusta lämpöenergiasta laskutettiin 29 mk milj. kilokalorilta ja autotallista perittiin vuokraa 2.80 mk/m² kuukaudelta.

Kertomusvuoden varsinaiset menot olivat 4 780 445 mk ja tulot 5 042 224 mk, joten ylijäämä syntyi 261 779 mk.